THÔNG TIN TÓM TẮT VỀ NHỮNG KẾT LUẬN MỚI CỦA LUẬN ÁN TIẾN SĨ

Tên đề tài: TRUYỆN TRUYỀN KỲ VIỆT NAM THỜI TRUNG ĐẠI (NHÌN TỪ PHƯƠNG DIỆN TỔ CHỨC CỐT TRUYỆN VÀ XÂY DỰNG NHÂN VẬT)

Chuyên ngành: Văn học Việt Nam

Mã số 62.22.01.21

Nghiên cứu sinh: Đỗ Thị Mỹ Phương

Cán bộ hướng dẫn: PGS.TS Vũ Thanh

Cơ sở đào tạo: Trường Đại học Sư phạm Hà Nội

Những kết luận mới của luận án

1. Những truyện truyền kỳ đầu tiên của văn học trung đại Việt Nam được khởi phát từ *Lĩnh Nam chích quái lục* và *Nam Ông mộng lục*. Trần Thế Pháp, Hồ Nguyên Trừng đã gợi mở những hướng đi, đặt nền móng cho sự phát triển của truyện truyền kỳ ở thế kỷ XV, XVI và thế kỷ XVIII, XIX.

2. Từ tổ chức cốt truyện, có thể thấy tự sự truyền kỳ đã đạt được nhiều thành tựu đáng ghi nhận, đóng góp cho sự phát triển của văn xuôi dân tộc. Các mô hình kết cấu cốt truyện, các mô thức trần thuật và hình thức lời văn nghệ thuật trong truyện truyền kỳ được sắp đặt linh hoạt, biến hóa. Chúng không chỉ khẳng định vai trò sáng tạo của nhà văn trung đại Việt Nam mà còn hé mở tiến trình vận động của thể loại. Từ cấu trúc tự sự truyền thống mà *Truyền kỳ mạn lục* là điển phạm, truyện truyền kỳ nửa sau thế kỷ XVIII-XIX đã có nhiều canh tân, biến đổi rõ nét.

3. Thế giới nhân vật và các thủ pháp xây dựng nhân vật trong truyện truyền kỳ trung đại Việt Nam thực sự phong phú và đa dạng. Nó cho thấy quan niệm về một hiện thực đa diện, phức tạp, nơi thật và hư, xác tín và hoang đường,… luôn song hành, cộng hưởng. Qua thế giới nhân vật, những khác biệt trong cách nhà văn truyền kỳ định hình về bức tranh thực tại từ giữa thế kỷ XVIII trở về trước và từ giữa thế kỷ XVIII trở về sau cũng được lộ diện.

4. Sau sự xuất hiện của một số truyện truyền kỳ trong *Lĩnh Nam chích quái lục, Nam Ông mộng lục,* truyện truyền kỳ trung đại Việt Nam đã trải qua hai chặng đường phát triển. Một chặng do Lê Thánh Tông, Nguyễn Dữ kiến tạo diện mạo. Một chặng Vũ Phương Đề và các tác giả sau ông khai phá, tạo dựng chân dung. *Truyền kỳ tân phả* là tập truyện bản lề, nó vừa tiếp nối phong cách truyền thống vừa cố gắng cách tân theo guồng quay văn học đương thời. Tuy nhiên, xét một cách toàn diện, truyện kể của Đoàn Thị Điểm vẫn thuộc về hành trình thứ nhất trên con đường vận động của truyện truyền kỳ.

5. Trong phạm vi luận án, còn nhiều vấn đề liên quan đến thể loại vẫn chưa được đề cập hoặc giải quyết thấu đáo như việc đối sánh lịch sử truyện truyền kỳ Việt Nam thời trung đại với lịch sử truyện truyền kỳ Trung Quốc, Triều Tiên, Nhật Bản; việc nhìn nhận sự tương đồng và khác biệt giữa truyện truyền kỳ với những thể loại có yếu tố kỳ ảo khác; việc đánh giá mức độ ảnh hưởng, con đường tiếp diễn của truyện truyền kỳ ở giai đoạn văn học cận - hiện đại,… Chúng tôi hy vọng sẽ có điều kiện tiếp tục nghiên cứu, tìm hiểu ở những công trình tiếp theo./.

Người hướng dẫn	**Nghiên cứu sinh**
PGS.TS. Vũ Thanh	Đỗ Thị Mỹ Phương

SUMMARY OF NEW CONCLUSIONS OF PHD THESIS

Title: The Vietnamese medieval chuanqi genre (from plot structure and character creation)
Speciality: Vietnamese literature
Classification: 62.22.01.21
Name of PhD student: Do Thi My Phuong
Advisor: Assoc. Prof. Vu Thanh, PhD
Institution: Hanoi National University of Education

New conclusions

1. The first chuanqi tales of Vietnamese medieval literature originated from *Linh Nam chich quai luc* and *Nam ong mong luc*. Tran The Phap and Ho Nguyen Trung sketched out the direction and laid the foundation for the development of the chuanqi genre in the 15th-16th centuries and the 18th-19th centuries.

2. Based on the plot structure, the chuanqi genre has gained recognisable achievements, thus contributes to the development of Vietnamese prose. Models of the plot structure, models of narratives and prose forms in the chuanqi genre are full of flexibility and versatility. They not only affirm the creative role of writers in medieval Vietnam but also open up the movement path of the genre. From the traditional narrative structure with the canon of *Truyen ky man luc*, the chuanqi genre from the latter half of the 18th-19th centuries experienced a number of clearly seen changes and transformations.

3. The world of characters and the measure of character creation in Vietnamese medieval chuanqi genre are really rich and varied. They show a multifaced and complex reality where the real and unreal, the truths and the myths, etc always accompany and resonate with each other. Through the world of characters, differences in the ways the chuanqi writers understood the real situation prior to the latter half of the 18th century and from the latter half of the 18th century onwards are revealed.

4. After the appearance of some chuanqi tales in *Linh Nam chich quai luc, Nam ong mong luc*, the Vietnamese medieval chuanqi has gone through two development journeys. The first was initiated by Le Thanh Tong and Nguyen Du. The second was explored and created by Vu Phuong De and succeeding authors. *Truyen ky tan pha,* a transitional collection of stories, continues the traditional style and, at the same time, tries to transform itself in line with the contemporary literature. Nonetheless, on the whole, Doan Thi Diem's stories belong to the first journey on the development path of the chuanqi genre.

5. There remain issues related to the genre that the thesis has not mentioned or addressed thoroughly such as comparing the Vietnamese medieval chuanqi genre with that of China, Korea and Japan, understanding the similarities and differences between the chuanqi genre and other genres with mysterious elements, assessing the influence and the way forward of the chuanqi genre in modern literature, etc. We hope to continue our scholarly endeavours to address these issues in future studies.

Advisor	**PhD Candidate**
Assoc. Prof. Vu Thanh, PhD	Do Thi My Phuong